

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇ VE LASTİK YÖNETİMİ UYGULAMALARI

Hasan SEÇGİN
Çevre Mühendisi

İÇERİK

- ◆ Ömrünü tamamlamış lastik yasal mevzuat
- ◆ Mevcut durum ve geri kazanım yöntemleri
- ◆ Ömrünü tamamlamış araçlar yasal mevzuat
- ◆ Ömrünü tamamlamış araç veri sistemi
- ◆ Teknik usuller tebliği ve uygulamaları

YASAL MEVZUAT

“Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” 25 Kasım 2006 tarih ve 26357 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak,
1 Ocak 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

KAPSAM

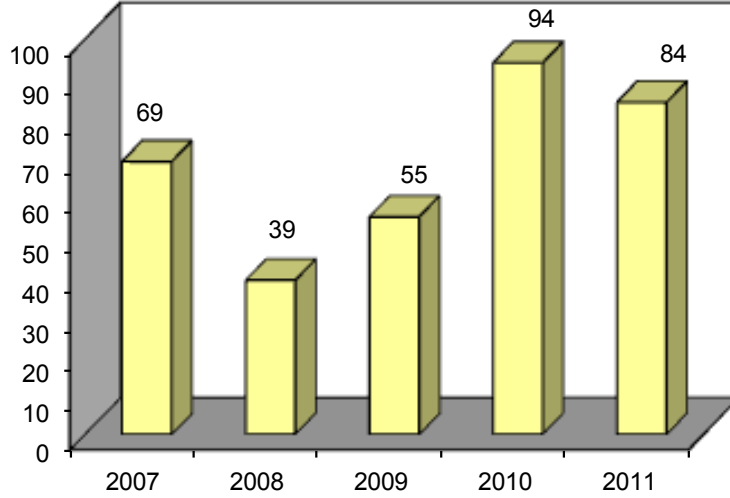

Bisiklet ve dolgu lastikleri hariç,

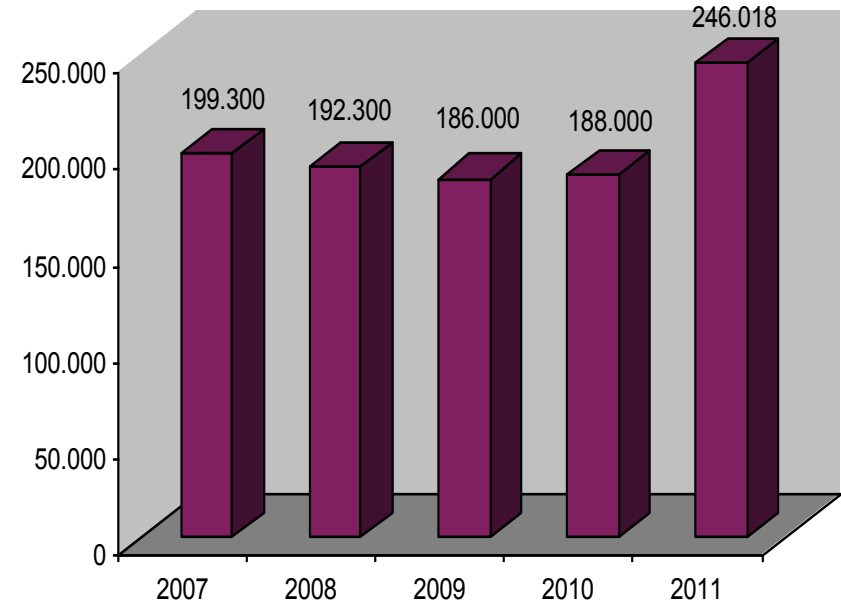
ömrünü tamamlamış diğer tüm lastiklerin atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertarafı, ithalatı, ihracatı ile transit geçişine ilişkin yasal sınırlama ve yükümlülükleri, alınacak önlemleri, yapılacak denetimleri, tabi olunacak hukuki ve cezai sorumlulukları kapsar.

MEVCUT DURUM

Kotaya Tabi Firmalar

Kotaya Tabi Miktarlar₁

KOTA UYGULAMASI

Bu Yönetmelik ile ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanması, geri kazanımı veya bertarafı konusunda sorumluluk LASTİK ÜRETİCİLERİNE kota

kapsamında verilmektedir.

KOTA UYGULAMASI

KOTA ORANINDA ÖTL TOPLANMASI

Yönetmelik Yayınlandığında;
2007 yılında %30,
2008 yılında %35,
2009 yılında %40,
2010 yılında %45,
2011 yılında %50
Oranları uygulanmıştır.

Bakanlığımız tarafından;
2012 yılı için %60,
2013 yılı için %70,
2014 yılı için %80,
Oranları belirlenmiştir.

GERİ KAZANIM YÖNETİMLERİ

*Mekanik kırma*yla granül kauçuk, çelik tel ve tekstilin ayrıştırıldığı tesisler,
*piroliz yöntemi*yle karbon siyahı, çelik tel ve aromatik yağlar elde eden tesisler,
rejenere kauçuk tesisleri ile benzeri tesisler,

Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince bilgi ve belgelerle Bakanlığa lisans müracaatında bulunurlar.

Lisans müracaatı Bakanlık tarafından uygun bulunanlara *beş yıl* süreli lisans verilir.

GERİ KAZANIM YÖNETİMLERİ

ÖTL'ler bütün, kesilmiş, dilimlenmiş veya sıkıştırılmış olarak, ses ve darbe absorbe etme özelliği nedeniyle otoyollarda çarpma bariyeri veya ses absorbisyon duvarı, limanlarda iskele takozu ve ayakkabı tabanı gibi işlemlerinde kullanılabilir. Bu gibi işlemler için geri kazanım lisansı alma şartı aranmaz.

Enerji geri kazanımı amaçlı uygulamalarda 22/6/2005 tarihli ve 25853 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ esasları uygulanır.

Tehlikeli madde ve atıklarla kontamine olmuş lastik ve lastik atıkları türlerine uygun olarak ***Bakanlıktan lisanslı tesislerde bertaraf edilir.***

GERİ KAZANIM LİSANSI

Bakanlığımızca 14 adet geri kazanım tesisine lisans vermiştir. Bu firmaların toplam kapasiteleri 113.500 ton/yıl 'dır.

2011 yılı sonu itibariyle yaklaşık **50.800 ton** ömrünü tamamlamış lastik bu tesislerde geri kazanımı sağlanmıştır.

GERİ KAZANIM LİSANSI

21 adet Çimento Fabrikasına
“Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında
Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliği”
çerçevesinde lisans verilmiştir.

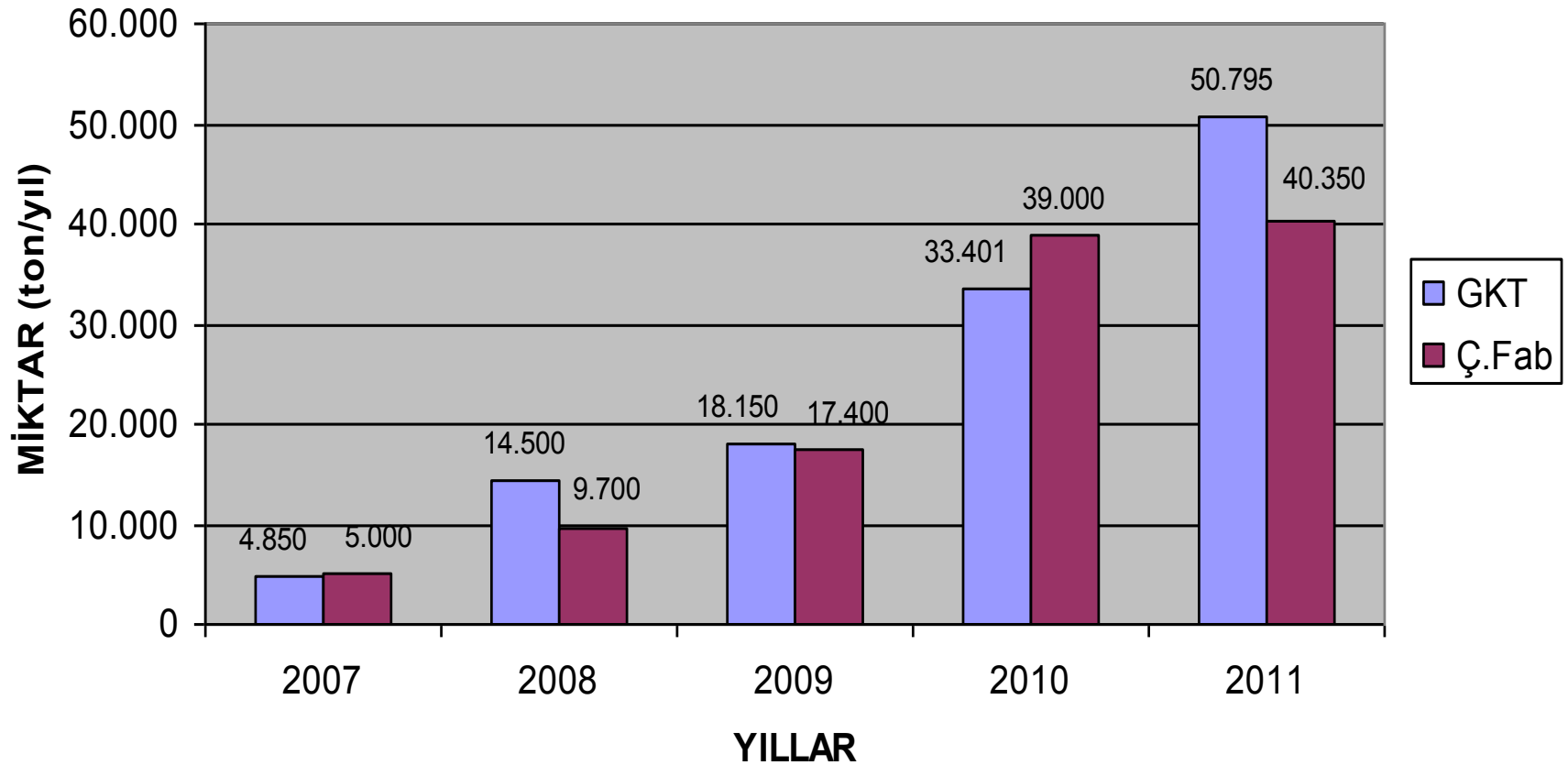
Bu çimento fabrikalarının toplam
kapasiteleri 110.000 ton/yıl dır.

Bu fabrikalarda enerji geri
kazanımı amaçlı olarak **2011 yılı** sonu
itibariyle yaklaşık **40.350 ton** ömrünü
tamamlamış lastik geri kazanılmıştır.

MEVCUT DURUM

TOPLAM ÖTL MİKTARI

GERİ KAZANIM YÖNETİMLERİ

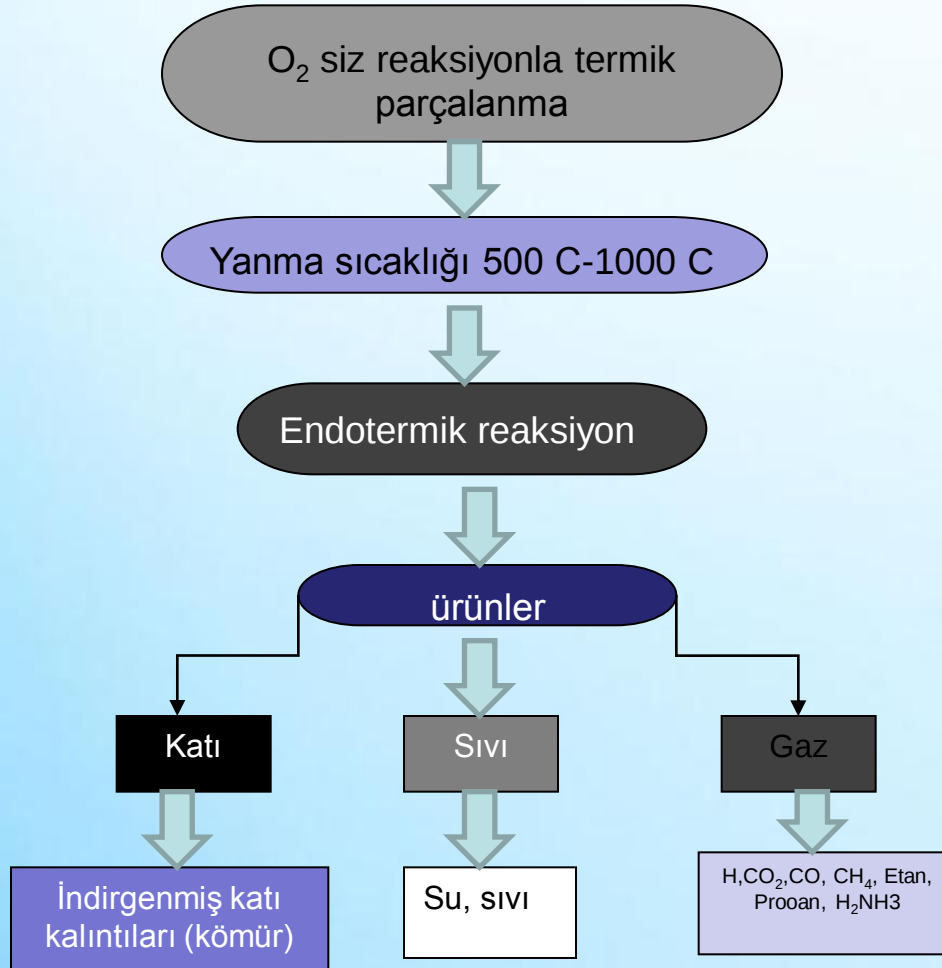
PIROLİZ

Organik maddeler oksijensiz ortamda ısıtılırsa ortaya çıkan termal parçalanma sürecine piroliz adı verilir. Oksijensiz ortamda 500-600 °C' a kadar yapılan ısıtmada; gaz bileşenleri, uçucu yoğunlaşabilir maddeler, mangal kömürü ve kül açığa çıkar. Yüksek sıcaklığa çıktığında ise gaz bileşenleri ve odun gazı açığa çıkar.

GERİ KAZANIM YÖNETİMLERİ

PİROLİZ

GERİ KAZANIM YÖNETİMLERİ

Piroliz yöntemi ile gerek katı atıklarda gerek sıvı atıklarda değerli ürünler elde edilmektedir.

Piroliz yönteminde;

- Düşük sıcaklık katı ve sıvı ürünün
- Yüksek sıcaklık gaz ürünün
- Düşük ısıtma oranı katı ve gaz ürünün
- Yüksek ısıtma oranı sıvı ürünün
- Kısa alıkonma süresi sıvı ürünün
- Uzun alıkonma süresi ise, gaz ürünün verimini arttırmaktadır.

GERİ KAZANIM YÖNETMLERİ

Ömrünü tamamlamış lastiklerin piroliz yöntemi ile geri kazanımını sağlayacak tesislerden Bakanlığımızca ÇED aşamasında Akademik Rapor istenmektedir.

Akademik Raporun Genel Müdürlüğümüzce incelenip uygun bulunması durumunda ÇED süreci tamamlanarak lisans alınmaktadır.

Akademik Raporda detaylı proses anlatımı, ekonomik ve teknik analizleri ile elde edilen ürünlere ilişkin kullanımların açıklanması istenmektedir.

GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI

Geçici depolama tesisi işletecek gerçek veya tüzel kişiler, bu Yönetmeliğin 13, 15 ve 16 ncı maddelerinde belirtilen hükümlere uygun olarak il çevre ve orman müdürlüğünden izin almak zorundadır.

Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen lastik tamirhaneleri, kaplamacılar, perakende satış noktaları, oto sanayi ve benzeri işletmelerin ÖTL biriktirme yerleri için il çevre ve orman müdürlüğünden izin alma zorunluluğu bulunmamaktadır.

GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI

Bu Yönetmeliğin Geçici 3 üncü maddesi ile 15 ve 16 ncı maddesi doğrultusunda Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından 23 adet geçici depolama alanına izin verilmiştir.

Bu alanların faaliyet raporları aylık olarak Bakanlığımıza gönderilmektedir.

YASAL MEVZUAT

Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik

**30 Aralık 2009 tarih ve 27448 sayılı
Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe
girmiştir.**

KAPSAM

- M1 ve N1 kategorilerindeki ömrünü tamamlamış araçları,
 - M1:** Sürücü dışında en fazla 8 kişilik oturma yeri olan, yolcu taşımaya yönelik motorlu araçlar
 - N1:** azami kütlesi 3,500 kg'ı aşmayan motorlu yük taşıma araçlar
- Motosiklet ve motorlu bisiklet haricindeki üç tekerlekli araçları ve bu araçlara ait aksam parçalar ve malzemeleri
- İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların Tip Onayı Yönetmeliği kapsamında yer alan motosiklet ve motorlu bisiklet haricindeki üç tekerlekli araçlar, toplama sistemi, araç kayıttan düşme ve bertaraf formu ve lisanslı işleme tesislerinde işlenmesini kapsar.

EKONOMİK OPERATÖRLER / YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Araç Üreticileri	Parça ve Malzeme Tedarikçileri	İşleme Tesisleri	Geri, Geri dönüşüm, Bertaraf Tesisleri
➤ Tehlikeli madde kullanım yasaklarına uymak, ➤ Toplama sistemi kurmak ya da mevcut bir toplama sisteminde yer almak, ➤ Ek-1'deki kriterlere uygun olarak geçici depolama alanlarını, toplanan araçların arındırılması ve parçalanmasını ve belirtilen oranlarda araçların yeniden kullanımını, geri kazanımı ve geri dönüşümünü yapmak ya da yaptırmak, ➤ Yeni üretilecek araçlara tip onayı almak ➤ Kamuoyunu bilgilendirmek ve Bakanlığa raporlama yapmak ➤ Geri dönüştürülmüş malzeme oranını arttırmak ve tasarımları geri kazanım, yeniden kullanım ve geri dönüşümü kolaylaştıracak şekilde yapmak	➤ Tehlikeli madde kullanım yasaklarına uymak, ➤ Toplama sistemi kurmak ya da mevcut bir toplama sisteminde yer almak, ➤ Malzeme kodlama standartlarına uymak, ➤ Bakanlığa rapor vermek	➤ Toplama sistemi kurmak ya da mevcut bir toplama sisteminde yer almak, ➤ Araç kayıttan düşme ve bertaraf formunu kullanarak aracın trafik kaydını sildirmek ve bu konuda araç sahibini bilgilendirmek, ➤ Kayıttan düşme ve bertaraf formu kullanılarak aracın bertaraf edildiğini Bakanlığa bildirmek ➤ Bakanlıktan lisans almak, ➤ Yeniden kullanım, geri kazanım ve geri dönüşüm kota oranlarını sağlayarak Bakanlığa raporlamak ➤ Taşıma ve bertaraf kurallarına uymak	➤ Bakanlıktan lisans almak, ➤ Yeniden kullanım-geri kazanım ve yeniden kullanım-geri dönüşüm oranlarının hesaplanabilmesi için işleme tesislerinin talep etmesi durumunda kantar fişlerini, sevk irsaliyelerini ve ulusal atık taşıma formlarını esas alarak geri dönüştürülen, geri kazanılan ve bertaraf edilen malzeme ve atık miktarları hakkında işleme tesislerine bilgi vermek

TOPLAMA SİSTEMİNİN KURULMASI

- Ekonomik operatörler, ömrünü tamamlamış araçlar ile araçların bakım ve onarımından kaynaklanan yedek parçaların toplanmasını sağlamak amacıyla araç teslim yerlerini ve geçici depolama alanlarını kurarlar.
- Üreticiler, piyasa değeri olmayan ya da negatif piyasa değeri olan ömrünü tamamlamış araçları araç sahibinden bir bedel talep etmeden teslim alır.
- Bedelsiz geri alma zorunluluğu;
 - ✓ Aracın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre tescilinin olmaması,
 - ✓ Aracın önemli parçalarının bulunmaması(şanzıman,motor vs),
 - ✓ Araçta araç dışı her türlü atık yada hurda malzeme bulunması,
 - ✓ Aracın yönetmelik kapsamı dışındaki bir araç sınıfına dönüştürülmesi durumlarında ortadan kalkar.

ARAÇLARDA TEHLİKELİ MADDELERİN KULLANIMININ YASAKLANMASI VE İŞARETLENMESİ

- Geri dönüşümü kolaylaştırmak, tehlikeli maddelerin çevreye yayılmasını önlemek ve bertaraf edilecek tehlikeli atık miktarını azaltmak amacıyla araçlarda tehlikeli madde kullanımı sınırlandırılır ve ileriye dönük tasarımlarda tehlikeli madde kullanımı asgari düzeye indirilir.

Tehlikeli Maddeler

Kurşun (Pb)

Civa (Hg)

Kadmiyum (Cd)

Krom⁺⁶ (Cr ⁺⁶)
koruma

İstisnalar (EK 2)

Metal kaplama (% 0,35 Pb)

Akümülatör

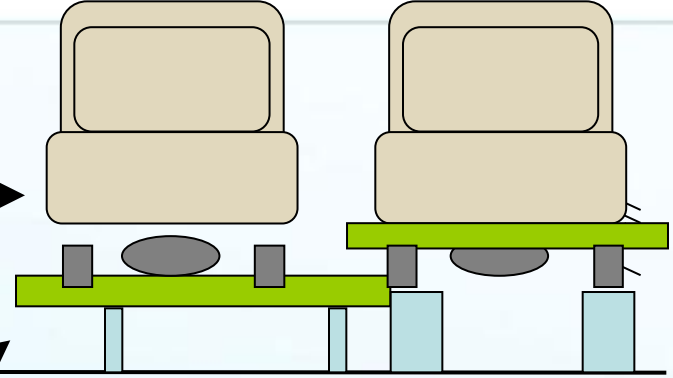
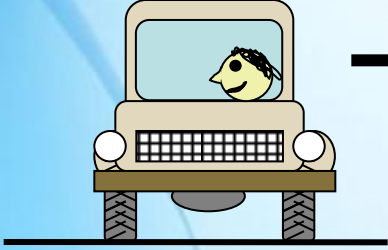
Farlar

Piller ve akümülatör

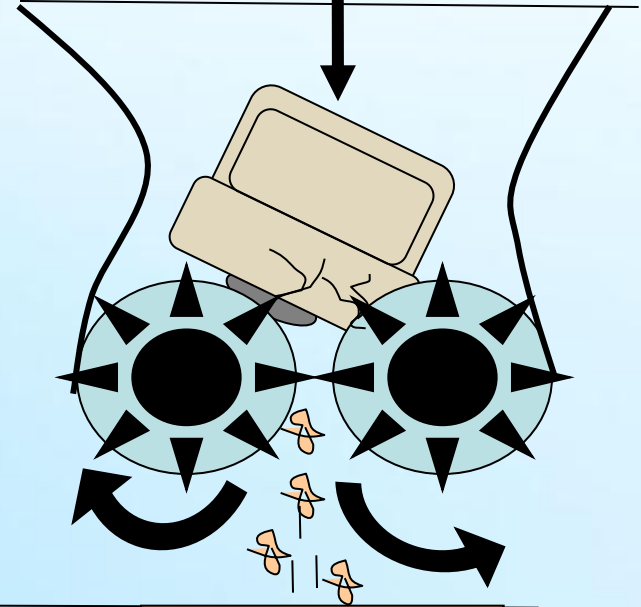
Korozyona (aşınma) karşı

- Yönetmeliğin Ek-2'sinde "X" ile işaretlenmiş olan bu tehlikeli maddeler araç üzerinde işaretlenip belirgin hale getirilir ve bu aksam parçaların yerlerine söküm bilgisinde yer verilir.

Araç Sahibi

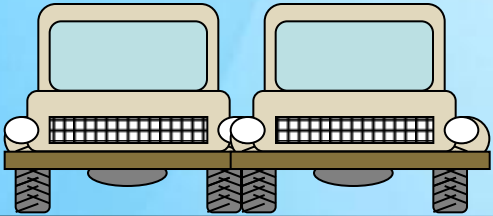

Geçici Depolama Alanları

İşleme Tesisi

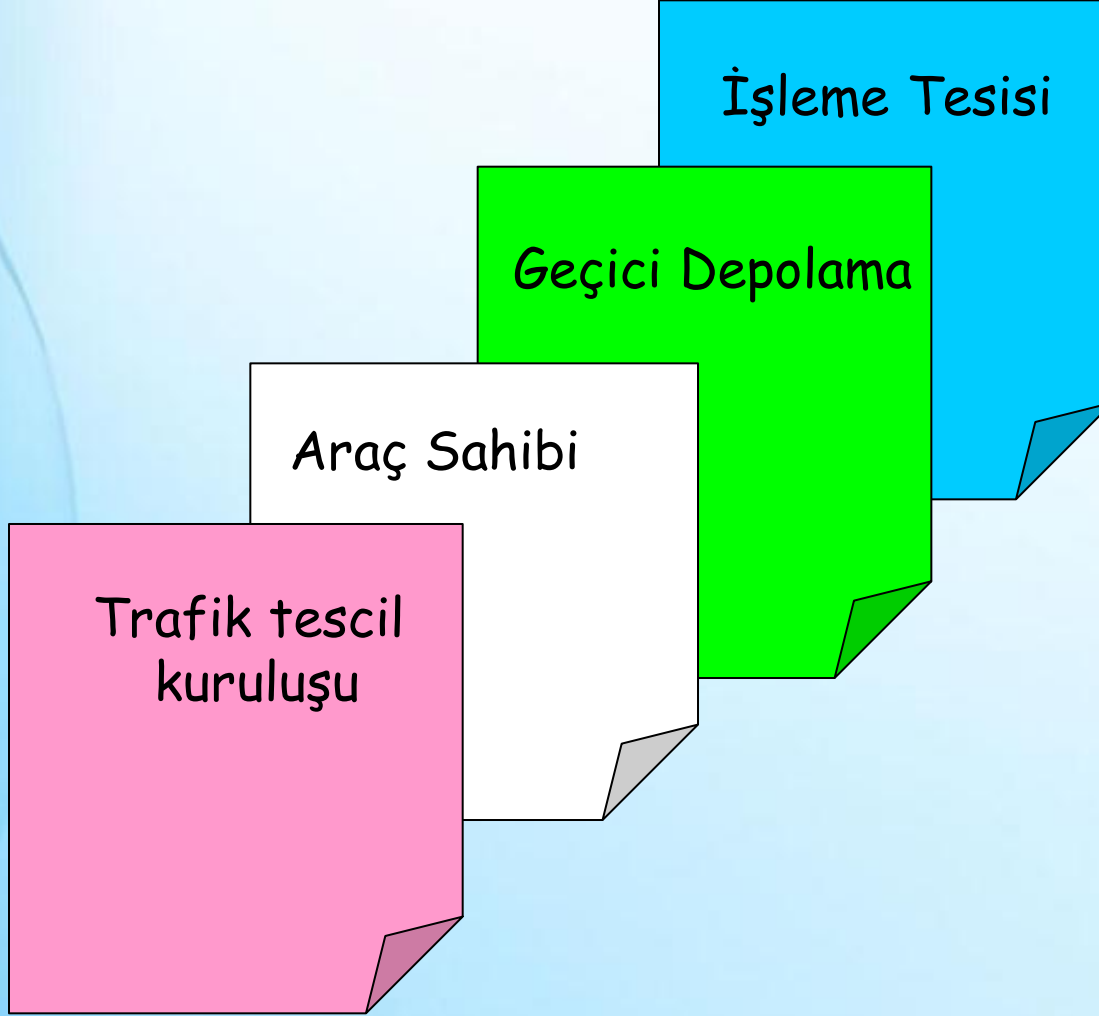
Araç Teslim Yeri

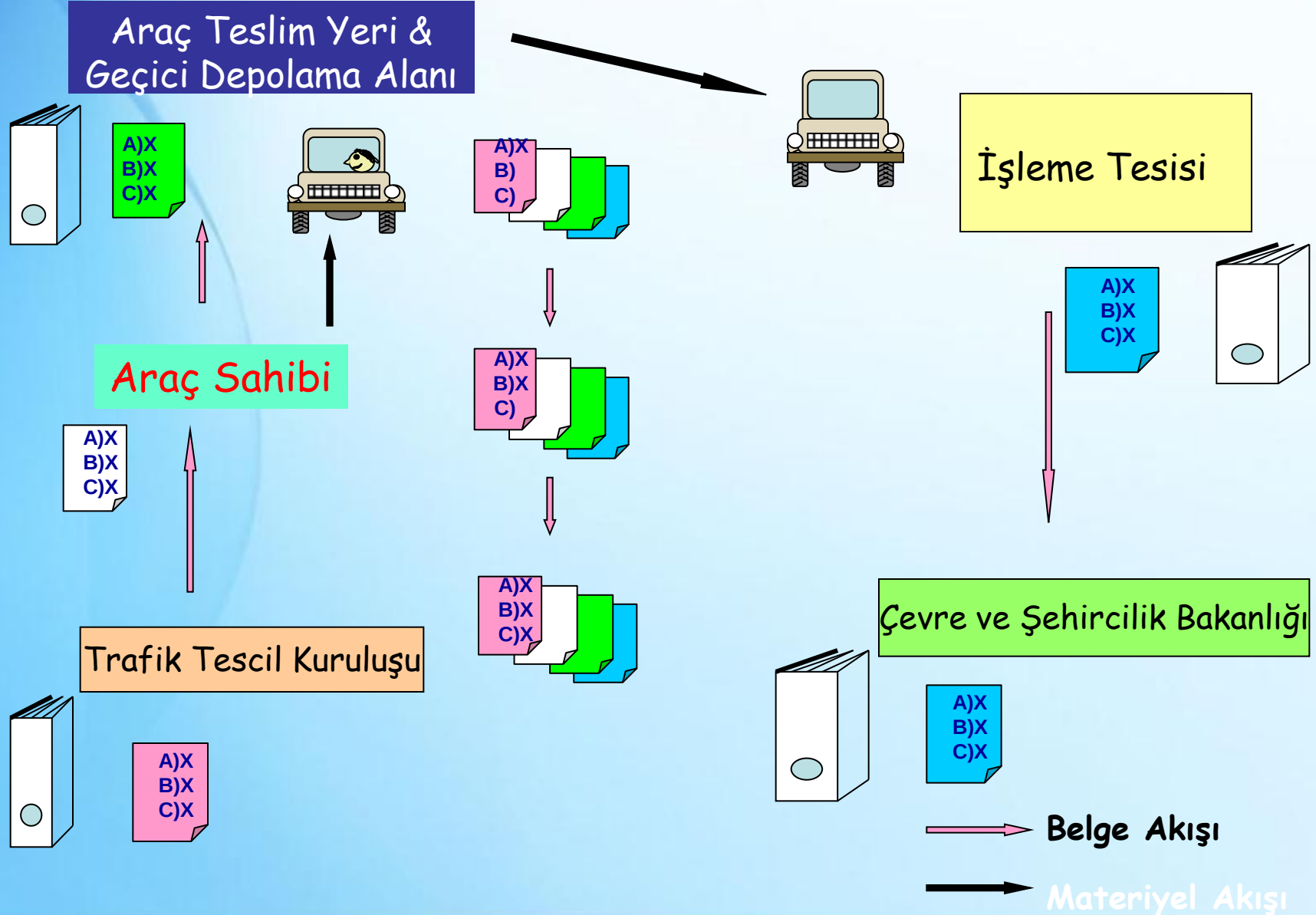
ARAÇ KAYITTAN DÜŞME VE BERTARAF FORMU

- ÖTA'ların trafik kaydının silindiğinin ve çevreyle uyumlu olarak bertaraf edildiğinin belgelenebilmesi için lisanslı işleme tesisleri veya bu tesislerle anlaşmalı geçici depolama alanları tarafından "Araç Kayıttan Düşme ve Bertaraf Formu " kullanılır.
- Bu form, seri numaraları Bakanlıktan alınmak suretiyle ekonomik operatörler tarafından bastırılır ve araç teslim yerleri ile lisanslı geçici depolama alanları tarafından araç sahibine bir bedel alınmadan verilir.
- Bu form beyaz,pembe,yeşil ve mavi olmak üzere 4 nüshadan oluşur.
 - Formun (A) kısmı aracı teslim alan tarafından doldurulur.
 - Formun (B) kısmı araç sahibi tarafından doldurulur.
 - Araç, araç sahibi ya da kanuni vekilinin müracaatı üzerine Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 39. maddesi hükümlerine uygun olarak hurdaya ayrılır.Hurdaya ayırma işlemi sırasında "Araç Kayıttan Düşme ve Bertaraf Formu " nun ibrazı zorunludur.Hurdaya ayırma işlemi tamamlandıktan sonra formun (C) kısmı Emniyet Müdürlüğü'nce aracın hurdaya ayrıldığına dair onaylanır.

ARAÇ KAYITTAN DÜŞME VE BERTARAF FORMU

ARAÇ KAYITTAN DÜŞME VE BERTARAF FORMU

ÖTA VERİ SİSTEMİ

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı [ÖTA Bertaraf Sistemi] - Windows Internet Explorer

http://ota.cob.gov.tr/AracHareketBilgileri.aspx

Dosya Düzen Görünüm Sık Kullanılanlar Araçlar Yardım

Sık Kullanılanlar Önerilen Siteler Web Slice Galerisi

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı [ÖTA Bertaraf Sistemi]

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Yazılım Portalı

Ömrünü Tamamlamış Araçlar
Bertaraf Takip Sistemi

Yardım Güvenli Çıkış Tema:

Araç Kayıt Anlaşmalı Tesisler Mesajlar Araç Hareket Bilgileri İstatistikler EK4

Araç Hareket Bilgileri

Araç Durumu

- Bekleyenler
- Bekleyenler
- İşlemi Bitenler
- Onay Bekleyenler
- Sevkiyattan Gelecekler
- Sökümdelikler

Listelenecek Araç

Ara

Aktif Kullanıcı : halitk66 - Geçici Depolama Tesisi
© 2012 Çevre ve Orman Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Bşk.

EKONOMİK OPERATÖRLER

Yeniden kullanım-geri kazanım ve
yeniden kullanım-geri dönüşüm oranları

*Malzeme kodlama standartları ve
söküm bilgisi*

Bilgilendirme ve rapor verme

GEÇİCİ DEPOLAMA ALANLARININ GENEL ÖZELLİKLERİ

Ömrünü tamamlamış araç geçici depolama alanları Ek-1 de verilen teknik şartlar ve uygulama koşullar sağlanmalıdır.

Ayrıca 6 Temmuz 2011 tarih ve 27986 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolaması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği"ne uygun olarak inşa edilmesi gerekmektedir.

Teknik Usuller Tebliği

Tebliğin amacı; ömrünü tamamlamış araç teslim yerlerinin, depolama alanlarının, geçici depolama alanlarının, işleme tesislerinin ve bu araçlardan kaynaklanan parça depolama alanlarının tabi olacakları kriterlerin belirlenmesidir.

Teknik Usuller Tebliği

Atölye: Ömrünü tamamlamış araç arındırma ve söküm işlemlerinin gerçekleştirildiği, bir veya birden fazla perona sahip kapalı alanlardır.

Peron: Bir aracın arındırma ve söküm işlemlerinin yapıldığı atölye içinde belirlenmiş çalışma alanını ifade eder.

Teknik Usuller Tebliği

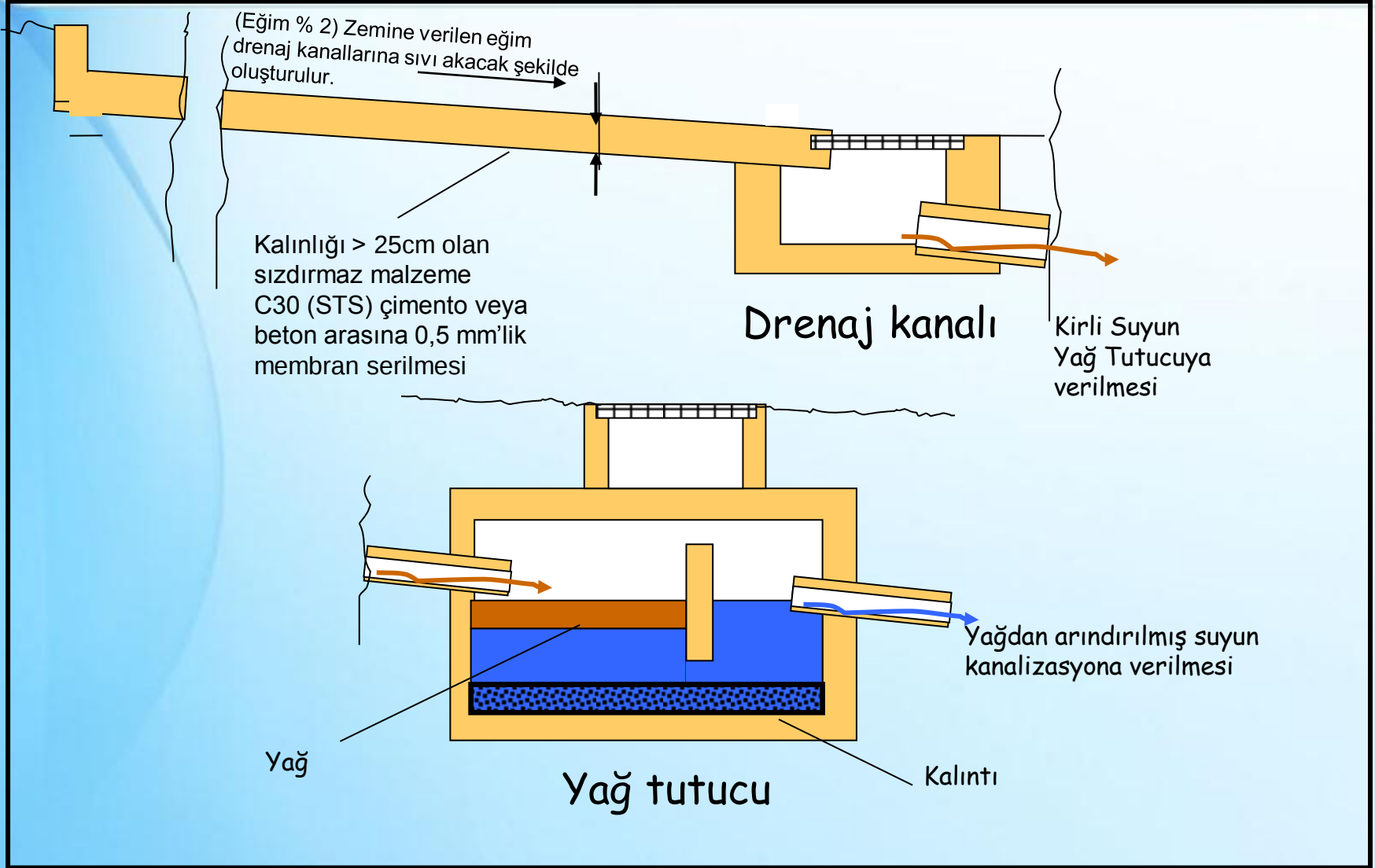
Tesis içi zemin geçirimsizliğinin sağlanması için zemin eğimli 25 cm beton ile kaplanır.

➤ Betonun kürlü beton veya bu amaçla kullanılacak çimentonun C30 (STS) çimento olması gereklidir.

➤ Bu koşulun sağlanamaması durumunda beton arasına 0,5 mm'lik membran serilmesi zorunludur. Zemine verilen eğim drenaj kanallarına sıvı akacak şekilde oluşturulur.

Atık suların arındırılması için gerekli olan arıtma sistemleri ve yağ tutucular 10/3/2010 tarihli ve 27527 sayılı Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliği'nde yer alan kriterlere uygun projelendirilir ve kurulur. Arıtma sistemlerinin uygunluğu projesi ibraz edilerek belgelenir.

Teknik Usuller Tebliği

Teknik Usuller Tebliği

Yangından korunmak amacıyla tercih edilecek yapı malzemelerinin seçimi, binaların tasarımı ve alınacak önlemlerde 26/7/2002 tarihli ve 24822 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Teknik Usuller Tebliği

Atölye ve atık depolama alanında parlayıcı, patlayıcı sıvı ve gazlar için kullanılan pompalar, vanalar, fanlar, bağlantı kutuları gibi alevlenme ihtimali bulunan ekipmanlar alev sızdırmaz (exproof) olarak seçilir.

Teknik Usuller Tebliği

Atölye içinde kullanılacak seyyar konteynerlerin tekerlekli, plastik veya paslanmaz malzemeden imal edilmiş olması gerekir.

İşaretleme ve Etiketleme:

Tesisten kaynaklanacak atıkların depolandığı tanklar ve konteynerler Atık Yönetiminin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak kodlanır ve atığın tehlikelilik özelliği bu ekipman üzerinde belirtilir. Kodlama ve işaretlemede kullanılacak levhalar üzerindeki ibarelerin yirmi metreden kolaylıkla okunması sağlanır.

Araç Teslim Yerleri

Teslim yeri ekonomik operatörlerce ömrünü tamamlamış araçların araç sahibinden teslim alınarak araç kayıttan düşme ve bertaraf formu işlemlerinin yapıldığı yerlerdir.

Teslim yerlerine getirilen araçlar altmış günden fazla tutulamaz ve araç sayısı on adedi geçemez.

Araç Teslim Yerleri

- ✓ Parlayıcı, patlayıcı yanıcı malzemelerin depolandığı benzin istasyonları, tüp dolum tesisleri gibi alanlarda kurulamaz.
- ✓ Zemini beton ile kaplanır.
- ✓ Kaza yapmış araçların üzeri branda ile kapatılır.
- ✓ Araç kayıttan düşme ve bertaraf işlemlerinin yapılabilmesi için idari büroda Bakanlık veri sistemine internet erişimli bir bilgisayar ve bilgisayara bağlı yazıcı bulunur. Çevrim içi veri sistemi uygulamaya alınıncaya kadar bu yerlerde araç kayıttan düşme ve bertaraf formları basılı olarak temin edilir.
- ✓ Teslim alınan araçlar altmış gün içinde anlaşmalı çevre izin ve lisanslı bir geçici depolama alanına sevk edilir.
- ✓ Teslim yerinde "Ömrünü Tamamlamış Araç Teslim Yeri" ifadesinin yer aldığı sabit bir tabelanın bulundurulması zorunludur.

Münferit Depolar

Yedi emin depoları, parça depoları, sigorta şirketi hasarlı araç depoları ve benzeri depolar aşağıdaki koşulları sağlar.

- ✓ Zemin geçirimsizliği sağlanır.
- ✓ Bu alanlarda arındırma, söküm, kesme ve parçalama işlemlerinden herhangi biri gerçekleştirilemez.
- ✓ Hasarlı araç ve parçalarının yıkanması durumunda, bu alanda kapalı bir yıkama bölümü oluşturulur.
- ✓ Yağmur suları ve atık sular ızgaralı drenaj kanallarıyla yağ tutucuda toplanır.
- ✓ Depo çevresi 1,5 m yüksekliğinde yapı malzemesiyle çevrilir.
- ✓ Kaza yapmış araçların üzeri branda ile örtülür.
 - Yukarıdaki koşulların sağlandığı, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri tarafından verilecek uygunluk yazısı ile belgelenir.

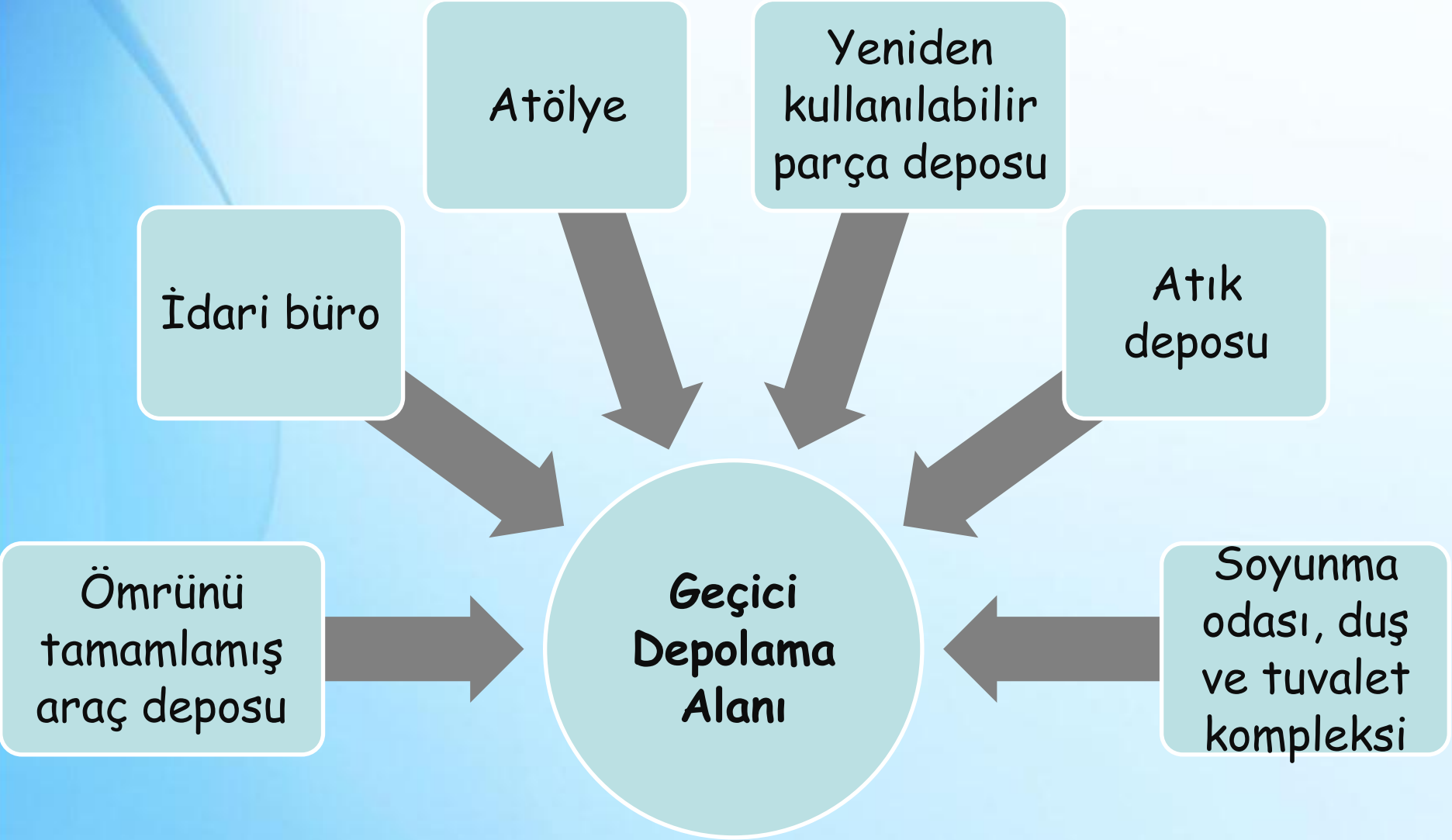

Geçici Depolama Alanları

Ömrünü tamamlamış araçların arındırılarak sökülümünün yapıldığı ve araçtan çıkarılan parçaların yeniden kullanıma hazır hale getirildiği tesislerdir.

Geçici Depolama Alanları

Ömrünü tamamlamış araç deposu

Tesise getirilen araçların kabul işlemlerinin yapıldığı ve otuz gün içinde arındırılmalarının tamamlanması için bekletildiği kısımdır.

Çatı katı, bodrum katı, asma katlar, yan yollar gibi yerler araç deposu olarak kullanılamaz.

Bu alanlar;

- ✓ Peron başına en az 100 m² depolama alanı
- ✓ Geçirimsiz zemin
- ✓ Sızıntı, döküntü ve yıkama sularının toplanmasını sağlayacak ızgaralı drenaj kanalları ile bunlara bağlı yağ tutucu
- ✓ Rafli depolama yapılması halinde azami 2 katlı raf sistemi

Ömrünü tamamlamış araç deposu

İdari Büro

Kayıtların tutulması, idari iş ve işlemlerin yürütülmesi için oluşturulacak büro alanı 20 m² den az tutulamaz.

Atölye

Atölye; malzeme ve ekipman alanı, peron alanı, yıkama ve taşıma alanlarından oluşturulur ve en az aşağıdaki ölçülerde kurulur.

Alan(m2) Kategori	Malzeme ve ekipman alanı	Peron alanı	Yıkama ve Taşıma alanı	Toplam alan
M1 ve N1	25	50	50	125
Otobüs, Kamyon ve İş Makineleri	25	100	100	225
M1 ve N1, Otobüs, Kamyon ve İş Makineleri	25	150	100	275

Peron sayısı artıkça toplam alana peron alanı kadar alan ilave edilir. Her üç peron ilavesinde toplam alana bir yıkama ve taşıma alanı kadar daha alan ilavesi yapılır.

Atölye

- ✓ Geçirimsiz zemin,
- ✓ Sızıntı, döküntü ve yıkama sularının toplanmasını sağlayacak ızgaralı drenaj kanalları,
- ✓ Drenaj kanallarına bağlı yağ tutucu,
- ✓ Peronda M1ve N1 araçlar için lift veya forklift, daha büyük araçlar için vinç veya kanal,
- ✓ Yangın algılama ve söndürme sistemi,
- ✓ İç ortam havalandırılması için kuru ve çökeltmeli filtre sistemi,

ÖTA'LARIN ARINDIRILMASI VE SÖKÜMÜ

Söküm kılavuzunun ya da IDIS sisteminin incelenmesi

Arındırma-
söküme
başlama

Akü bağlantısının kesilmesi ve araçtan çıkarılması
Yakıt tankının ve yağ tankının çıkarılması

Hava yastıklarının çıkarılması ve daha sonra nötralizasyonu

Sıvıların ve gazların boşaltılması
için araç aşağı- yukarı hareket
eden destek tezgahının üzerine
çkarılması

SIVILAR

Motor ve transmisyon yağlarının boşaltılması
Antifiriz ve cam suyunun boşaltılması
Süspansiyon sistem sıvılarının boşaltılması
(amortisör sıvısı)
Fren hattı ve ana silindirdeki fren sıvılarının
boşaltılması
Direksiyon sistemindeki sıvıların boşaltılması

Katalizörlerin çıkarılması
Yağ filtresinin çıkarılması
Klimadaki gazın özel ekipmanla özel
metal bir kaba boşaltılması
Tehlikeli olarak işaretlenmiş parçaların
sökülmesi (örneğin civa içeren
parçalar)

Yeniden kullanılabilir parçaların
sökümü

Aracın tezgahtan indirilerek
geçirimsiz zemine alınması

Lastiklerin ve jantların çıkarılması Kurşun balans
ağırlıklarının çıkarılması

Arındırma- söküm
işleminin sonu

Atölyede arındırma ve sökümün yapılması

Yeniden kullanılabilir parça deposu

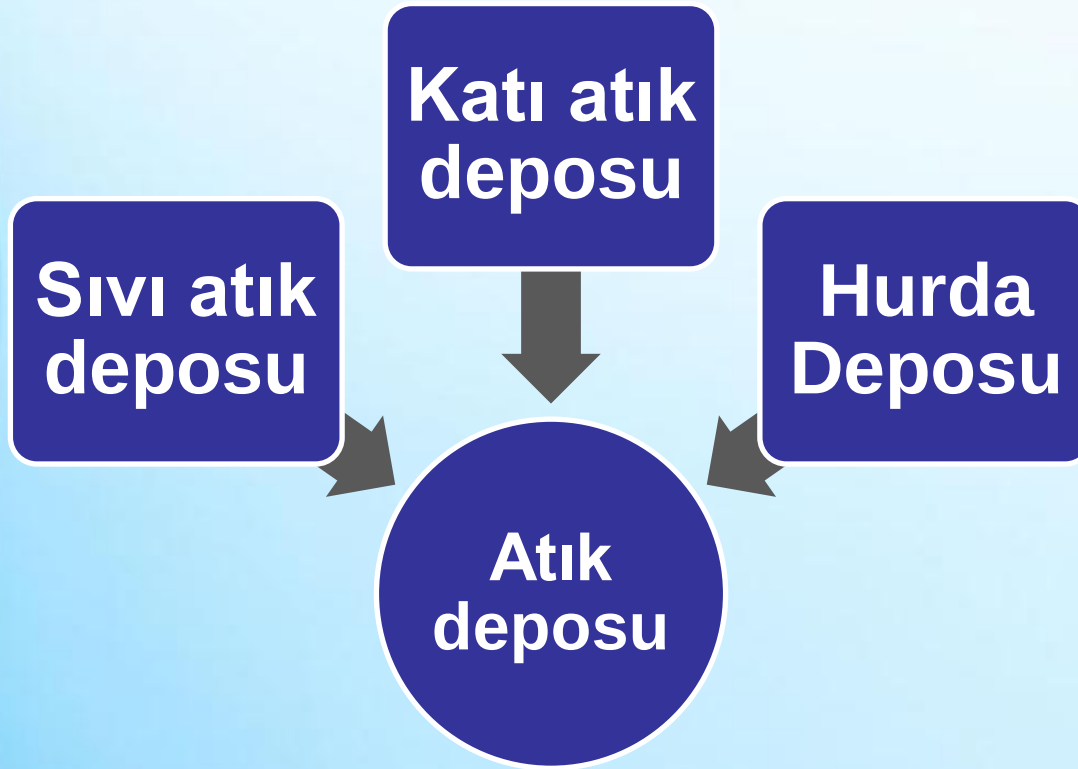
Sökülen parçaların satışa sunulduğu depo olup, alanı 100 m2'den az tutulamaz. Bu alan;

- ✓ Sökülmüş, temizlenmiş ve barkodlanmış parçaların depolandığı kapalı depo
- ✓ Depo içinde her parçaya uygun raf sistemi
- ✓ Betonarme zemin
- ✓ Yangın söndürme tüpleri ve pasif havalandırma
- ✓ Yağ ile kontamine olmuş yüzeyi temizlemek amacıyla absorban (emici) malzeme ile yağ çözücü

Atık deposu

Ömrünü tamamlamış araç arındırma ve söküm işlemleri esnasında oluşan atıkların depolandığı yerler olup, alanı 85 m²'den az olamaz.

Sıvı atık deposu

Sıvı atık deposu alanı 25 m2'den az olamaz ve tanklarda aşağıda belirtilen gruplamalara göre depolama yapılır.

- ✓ Motor, diferansiyel, şanzıman ve transmisyon yağları
- ✓ Hidrolik ve fren sıvıları
- ✓ Soğutma ve klima sıvıları
- ✓ Sıvılaştırılmış yakıt (LPG)
- ✓ Motorin
- ✓ Benzin
- ✓ Antifiriz

Sıvı atık tank alanında tankların toplam hacminin 1/3'ü hacminde havuzlama yapılır. Tanklarda gösterge bulunur. Tank alanın kapalı olması halinde yapı içinde pasif havalandırma sağlanır. Tanklar açık alanda ise üstü sundurmayla kapatılır. Sıvı ve gaz tanklarında topraklama yapılır.

Katı atık deposu

Araçların sökümü esnasında ortaya çıkan atıkların depolandığı bu alan 20 m²' den az tutulmaz. Atıklar aşağıda belirtilen gruplara göre tesiste birbirleriyle karıştırılmadan ayrı konteynerlerde depolanır.

Piller, Akümülatörler, Yağ filtreleri, Hava filtreleri, Katalizörler, Cıva içeren parçalar, Kadmiyum içeren parçalar, Kurşun içeren parçalar, Artı altı değerlikli krom içeren parçalar, PCB içeren parçalar, Nötralize edilmiş hava yastıkları, Asbest içeren fren balataları, Yağ tutucu atıkları, Elektronik parçalar, Basıncılı kaplar (spreyler vs.), Boya kutuları ve temizlik malzemeleri ve Kontamine olmuş atıklar (üstübü, eldiven, önlük, tulum vs.)

Hurda Deposu

Söküm sonucunda hurdaya ayrılan malzemeler aşağıda yer alan niteliklere uygun olacak şekilde üç yanı kapalı betonarme holler veya konteynerler içinde depolanır. Alan en az 40 m² tutulur.

- ✓ Demir ve demir dışı metaller
- ✓ Büyük plastik parçalar
- ✓ Camlar
- ✓ Tekstiller
- ✓ Kauçuklar
- ✓ Lastikler
- ✓ Kompozit parçalar

İŞLEME TESİSLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Ömrünü tamamlamış araç işleme tesisleri,
17 Haziran 2011 tarihli ve 27967 sayılı Resmi
Gazete'de yayımlanan "Bazı Tehlikesiz Atıkların
Geri Kazanımı Tebliği"ne uygun olarak kurulması
ve işletilmesi gerekmektedir.

İŞLEME TESİSLERİ (parçalayıcı shredder)

İLGİNİZ ve SABRİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Tel : (312) 586 30 97- 99

Faks : (312) 474 03 35

hasan.secgin@csb.gov.tr

mcem.suceken@csb.gov.tr